

Lise Öğrencileri İle Ailelerinin Nitelikleri ve Öğrencilerin Başarıları

Prof. Dr. Ethem ÜZGÜVEN*

I. GİRİŞ

Lise öğrencilerinin kendilerine ana-babalarına ilişkin nitelikleri ve başarı düzeylerini kapsayan bu bilgiler «Ortaokuldan Üniversiteye Öğrenci Başarılarının Yordanması» konusunda yapmakta olduğum bir izleme araştırmasına ilişkin ön bilgilerin bir bölümünü vermektedir. Betimsel nitelikteki bu bilgiler okul, öğretmen ve yöneticilerin öğrencilerini tanıma gayretlerine yardım edebilir; Öğrencilerin başarılarını ve ruhsağlığını etkileyen önemli etmenlerden biri olarak aile çevrelerinin ve okul dışındaki yaşamlarının genel durumlarını yansıtmaya yönünden yararlı olabilir. Ayrıca öğrencilerin genel başarıları hakkındaki bilgiler, ailelere çocuklarının okuldaki başarısını kıyaslama olanağı verir. Öğrenciler de bu tür betimsel verilere bakarak kendi kişisel durumlarını karşılaştırma olanağı bulabilirler.

II. YÖNTEM

Araştırmanın örneklemini Çankaya Lisesi'nin 1978-1979 öğrenim yılında ikinci sınıfta bulunan 469 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin kendileri ve ailelerine ilişkin bilgiler, bir anket aracılığı ile öğrencilerin kendilerinden elde edilmiştir. Öğrencilerin geçme-kalma ve başarı durumlarına ilişkin bilgiler ise, okulun yıl sonu not cetvellerinden elde edilmiş daha sonra araştırmanın amacına uygun olarak Fen, Sosyal, Beceri-Yetenek ders gruplarına, Yabancı Dil derslerine ve genel başarılarına ilişkin akademik ortalamalar ayrıca hesaplanmıştır.

Toplanan bilgiler, belirli bir lisenin ikinci sınıfına ilişkin olmakla birlikte, öğrencilerin her yıl aynı çevrenin öğrenci evreninden geldiği düşünülürse, diğer sınıflara da sınırlı ölçüler içinde genellene-

---

*Hacettepe Üniversitesi

¹Bu araştırmanın bilgi toplama aşamasında Hacettepe Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü Uzmanlarından Gülter Özkay ile Gülden Bilal'in katkıları olmuştur.

bilir. Sınıf yaşı, ana-baba yaşları, aile çocuk sayısına ilişkin eğilimler, çocuk doğum sıraları, yaş farkları gibi veriler benzer liselere daha çok genellenebilirlik niteliğine sahiptir. Bazı bilgiler ise sadece, ilgili okul ve sınıf ile sınırlıdır.

III. BULGULAR

Araştırmadan elde edilen veriler betimsel olarak tablolar halinde aşağıda kısaca özetlenmiştir.

A. ÖĞRENCİLERİN ve AİLELERİNİN NİTELİKLERİ

Verilerin bu bölümünde öğrencilerin, cinsiyet, lise kolu, sınıf yaşı, doğum sıraları, doğum sıralarına ilişkin kombinezonlar, ana-babanın sağ veya ölü olması gibi niteliklere ilişkin dağılımlar verilmiştir.

1. Cinsiyet ve Kol

Öğrencilerin cinsiyetine ve lisedeki kollara göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Cinsiyetlerine ve Kollara Göre Dağılımı

Kol	FEN		EDEBİYAT		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Kız	179	69.1	80	30.1	259	55.3
Erkek	157	74.3	53	25.2	210	44.7
Toplam	336	(%72)	133	(%28)	469	

Öğrencilerin 55.3'ü kız, % 44.7'si ise erkektir. Kız öğrencilerin yaklaşık % 10 kadar daha fazla olması dikkati çekmektedir. Tüm öğrencilerin % 72'si Fen, % 28 kadarı da Edebiyat programında okumaktadır. Kız öğrencilerin %260.1'i Fen, % 30.1'i Edebiyat; Erkeklerin ise % 74.8'i Fen, % 25.2'si Edebiyat programını izlemektedir. Tüm öğrencilerin üçte ikisinden fazlası Fen programında üçte bir kadarı ise edebiyat programında bulunmaktadır.

2. Öğrencilerin Sınıf Yaşı

Öğrencilerin yaş durumları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	Sayı	%
16 yaşından ve daha küçük	216	45
17 yaşında	134	29
18 yaşında	67	14
19 ve daha büyük yaşta	52	12
Toplam	469	

Öğrencilerin % 45'inin 16, % 29'unun 17, % 14'ünün 18, kalan % 12'sinin de 19 ve daha yukarı yaşlarda olduğu görülmektedir.

Elde edilen verilere göre, yaygın olarak ilkokula başlama yaşının 6 olduğu anlaşılmaktadır. 6 yaşını tamamlayınca okula başlayan öğrenciler için, Lise 2. normal sınıf yaşı, 5 yıl ilkokul, 3 yıl ortaokul ve 2 yıl da lise olmak üzere 16'dır. Normal sınıf yaşı, 7 yaşında okula başlayanlar için ise 17'dir. 18 ve daha yukarı yaştaki öğrenciler Lise 2 sınıf yaşının belirgin şekilde üstündedir. Sınıf yaşının üstündeki toplam % 26 kadar tutan öğrenciler ya ilkokula geç başlamışlar veya ilkokul, ortaokul yılları ile lise I. sınıfta kalmışlar, bir ya da daha fazla yıl kaybetmişlerdir. 17 yaşında olup da 6 yaşında okula başlamış olanlarda da yıl kaybı söz konusu olabilir. Sınıf yaşı 16 olanlar ise, öğrenci akışına uyabilmiş ve yıl kaybına uğramadan gelmiş öğrencilerdir.

3. Yaşamının Çoğunu Geçirdiği Yer :

Öğrencilerin yaşamlarının çoğunu geçirdikleri yere göre dağılımı tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Yaşamlarının Çoğunu Geçirdikleri Yere Göre Dağılımı

Yaşamının çoğunu geçirdiği yer	Sayı	%
Büyük şehirlerde	405	86
Kasaba ve köylerde	64	14
Toplam	469	100

Öğrencilerin % 86'sı yaşamının çoğunu Ankara'da geçirmiş, ya da Ankara'da doğup büyümüş öğrencilerdir. Kalan % 14'ü ise, yaşamının çoğunu kasaba ve köylerde geçirdikten sonra Ankara'ya gelmiştir. Büyük bir olasılıkla bu öğrenciler Ankara'ya göç eden ve Çankaya'nın gecekondü bölgelerinde oturan ailelerin birinci nesil çocuklarıdır.

Yaşamının çoğunu büyük şehirlerde geçirdiklerini ifade eden öğrencilerden de bir kısmının, yine Ankara'ya göç etmiş ailelerin ya ikinci nesil, (Ankara'da doğup büyüyen) çocukları, ya da 8-10 sene önce Ankara'ya gelen birinci nesil aile çocukları olması olasıdır.

4. Ailelerin Çocuk Sayıları

Ailelerin sahip oldukları çocuk sayısına göre dağılımı tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4 Ailelerin Çocuk Sayıları

Çocuk sayısı	Sayı	%
1 çocuk	16	3
2 çocuk	113	24
3 çocuk	148	32
4 çocuk	111	24
5 çocuk	52	11
6 çocuk	21	4
7 ve daha fazla	8	1.7
Toplam	469	

Öğrencilerin % 32'si 3 çocuklu ailelerden gelmişlerdir. Ailelerin çocuk sayıları yönünden 3 çocuk oldukça tipik bir sayı gibi görünmektedir.

Öğrencilerin toplam % 80'i iki, üç ve dört çocuklu ailelerden gelmişlerdir. İki, üç ve dört çocuklu aileler, en yaygın aile türü olarak görülmektedir. Beş ve daha fazla çocuklu aileler % 17 ve tek çocuklu aileler ise % 3 kadardır.

Çocuk sayısı az olan ailelerin, daha genç yaşta olmaları olasıdır. Ailelerin birçoğu, çocuk yapma isteklerini henüz yerine getirmemiş ve güçlerini yitirmemiş olduklarından bu oranlar devamlı olarak değişebilir. Ancak, anaların % 93'ü 35 ve daha yukarı, babaların % 92'si 40 ve daha yukarı yaşlarda olduğu için bu oranlardaki değişme daha sınırlı olacaktır.

5. Ailedeki Çocuk Sayısına Göre Cinsiyet ve Doğum Sırası Kombinasyonları

Ailelerden, bir, iki, üç, dört ve daha fazla çocuklu olanların, çocuklarının cinsiyetlerine ve doğum sıralarına göre dağılımı tablo 6 da verilmiştir. Tablo'da kızlar (K) ve erkekler (E) ile kısaltılmıştır. (K + E) sembolü iki çocuklu bir ailede önce kız ve sonra erkek çocuğun doğduğunu göstermektedir. Diğer sembollerin de benzer şekilde yorumlanması gerekir.

Tablo 5. Çocukların Cinsiyetlerine ve Doğum Sıralarına Göre Olan Kombinasyonların Dağılımı

Kombinasyonlar	Sayı	%
Bir Çocuk		
KIZ (K)	10	2.13
ERKEK (E)	6	1.27

İki Çocuk

E + K	32	6.82
K + E	29	6.18
E + E	29	6.18
K + K	22	4.69
K + E + E	16	3.41
K + K + K	17	3.62
K + E + K	6	1.28

Üç Çocuk

K + K + E	31	6.61
E + K + K	18	3.83
E + E + E	21	4.47
E + K + E	17	3.62
E + E + K	24	5.11
Hepsi Kız	7	1.49
Hepsi Erkek	8	1.70
Bir Erkek, Gerisi Kız	42	8.96

4 ve daha fazla çocuk

Bir Kız, Gerisi Erkek	20	4.26
Yarısı Kız, Yarısı Erkek	46	9.81
ÇOĞU KIZ	42	8.95
ÇOĞU ERKEK	26	5.54
Toplam	469	

(1) Ailelerin bir çccuklu olması halinde kızların % 2,13 ve erkeklerin % 1,27 olduğu görülmektedir. Tek çocuğun kız olma yüzdesinin biraz daha yüksek olduğu dikkati çekiyor.

(2) Ailelerin iki çccuklu olması durumunda ise, doğan ilk çocuğun erkek, ikincisinin kız olması olasılığının % 6.82'ye karşılık %6.18 birazcık daha yüksek olduğu görülüyor. İki çocuklu ailelerde ardı ardına iki erkek çccuk olması, % 6.18 iken iki kız olma yüzdesi % 4.69 dur. Aradaki fark oldukça manidardır. (Fark %1,49)

(3) Ailelerin üç çccuklu olması halindeki cinsiyeti ve doğum sırası kombinezonları incelendiğinde, çeşitli durumlar arasında iki kızdan sonra bir erkek, (K + K + E) olma yüzdesi % 6,61 ile en yüksek olduğu görülmekte, bunu % 5,11 ile iki erkek çccuktan sonra bir kız, (E + E + K) olma olasılığı ve bunu da % 4,47 ile üç çccuktan üçünün de erkek (E + E + E) olma durumu izlemektedir. Üç çocuğun (K + K + K) (E + K + E), (E + E + E) ve (K + E + E) olma yüzdeleri ise, birbirlerine yakındır. En düşük yüzdenin (1.28) ile (K + E + K) Kombinezonunda olması dikkati çekmektedir.

(4) Ailenin üçten daha fazla çocuklu bir aile olması durumunda, çocukların yarısının kız, diğer yarısının erkek olması, % 9.81 ile en yüksektir. Bunu birbirine yakın oranlarla (% 8,95) Çocukların «çoğunun kız» ve «bir erkek, gerisi kız» olma olasılıkları izlemektir. «Çoğunun erkek» olması (% 5.54) ve «biri kız gerisi erkek» olma (% 4.26) ile bunlardan sonra gelmektedir. Çocukların hepsinin kız ya da hepsinin erkek olması yüzdeleri ise en düşüktür. (% 1,49, % 1.70)

6. Ana-babaların Sağ veya ölü olma durumu :

Öğrencilerin ana ve babalarının sağ veya ölü oluşuna göre dağılımı Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Ana ve Babalarının Sağ veya Ölü oluşlarına göre dağılımı

	Sayı	%
Ana-baba sağ	442	94.0
Babası ölenler	21	4.5
Anası ölenler	4	0.85
Ana ve babası ölenler	2	0.4
Toplam	469	

Öğrencilerin ana-babalarından birinin ya da ikisinin ölmüş olması olasılığı % 6 kadardır. Babanın ölmüş olması hali, (% 4.48) ananın ölmüş olması haline nazaran, (0.85) çok yüksektir. Öğrencilerin % 94'ünün ana ve babalarının her ikisinin de sağ olduğu görülmektedir.

7. Öğrencilerin Ana ve Babalarının Yaşları

Öğrencilerin ana ve babalarının yaş gruplarına göre dağılımı ve yüzdeleri tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Ana ve Babalarının Yaş Dağılımı

Yaş	Ana Yaşı		Baba Yaşı	
	Sayı	%	Sayı	%
39 ve daha küçük	189	41.5	38	8.5
40-44	144	31.6	111	24.7
45-49	93	20.4	166	36.8
50 ve daha yaşlı	29	6.5	135	30.0
Toplam	455		450	

Anaların % 41.5'unun yaşları 39 ve daha küçüktür. Aynı yaş grubundaki babalar ise % 8.5 kadardır. Buna karşın, 50 ve daha yaşlı analar % 6.5, babalar ise % 30'dur. Ailede anaların, babalara göre daha genç olduğu dikkati çekmektedir. Analar, «39 ve daha

küçük» babalar ise «45-49 yaş grubunda (% 36.8) daha çok birikmişlerdir.

8. Ana ve Babanın Yaşları Arasındaki Fark

Öğrencilerin ana ve babaları, aralarındaki yaş farkına göre gruplanmış, grupların sayısı ve yüzdeleri tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8 Ana ve Babaların Yaş Farkına Göre Dağılımı

Ana-baba yaş farkı	Sayı	%
0-2 yaş	107	24
3-5 yaş	145	33
6-8 yaş	82	18
9-11 yaş	71	16
12 ve daha fazla	40	9
Toplam	445	

Ana-babaların diğer bir deyimle karı kocaların üçte birinin (% 33) arasındaki yaş farkı 3-5 yaş kadardır. Bir kaç aile dışında erkeğin hanımdan daha yaşlı olduğu gözlenmiştir. İkinci sırayı, % 24 ile 0-2 yaş, yani ya yaşları aynı, ya da bir iki yaş farklı aileler almaktadır. Bu iki grubun yüzde olarak toplamı % 57'dir. Ailelerin yarısından çoğunu 0-5 yaş farklı eşlerin oluşturduğu görülmektedir. Tablo 11'de görüldüğü gibi, yaş farkı dilimleri 6-8 yaş % 18 9-11 yaş % 18 ve 12 ve daha fazla yaş farkı olanlar da % 9 olmak üzere değişmektedir.

9. Çocukların Ana ve Babaları ile Olan Yaş Farkı

Çocuklarına göre ana-babanın zaman dilimleri içindeki farklarını yansıtması yönünden ana ve baba ile çocuk arasındaki yaş farkı önemli görülmüş ve tablo 9'da gruplanmış olarak verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Ana ve Babaları ile Olan Yaş Farkına Göre Dağılımı

Çocuk ana-baba yaş farkı	Ana-çocuk Yaş farkı		Baba-çocuk Yaş farkı	
	Sayı	%	Sayı	%
19 ve daha az	78	17	12	2
20-24	183	40	61	14
25-29	122	27	160	36
30-34	59	13	135	30
35 ve daha yukarı	12	3	82	18
Toplam	454		450	

(1) Lise-2 sınıfta okuyan çocukları ile 20-24 arasında yaş farkı

olan analar % 40 ile ilk sırayı almaktadır. Aynı yaş farkı dilimindeki babalar ise % 14 kadardır. 25-29 yaş farkı olan analar % 27 kadardır. Bu iki grubun toplamı ise % 67 yi bulmaktadır. Anaların üçte ikisinin çocukları ile olan yaş farkı 20-29 kadardır.

(2) Babalarda ise yığılma, % 36 ile 25-29, ve % 30 ile 30-34 yaş farkı dilimindedir. Bu iki dilimin toplamı da % 66 kadardır. Babaların üçte ikisini, çocukları ile 25-34 kadar yaş farkı olan babalar oluşturmaktadır. Ayrıca çocukla ana arasındaki yaş farkı, babaya göre daha az olduğu görülmektedir.

10. Ana ve Babaların Öğrenim Düzeyi

Öğrencilerin ana ve babaları öğrenim düzeylerine göre gruplanmış Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Ana ve Babalarının Öğrenim Düzeylerine Göre Dağılımı

Öğrenim düzeyi	Ana		Baba	
	Sayı	%	Sayı	%
Lisans üstü	—	—	12	3
Lisans ve yüksekokul	18	4	164	35
Lise ve dengi okul	120	26	79	16
Ortaokul	64	14	52	11
Okur-yazar veya ilkokul	173	37	148	32
Okur-yazar değil	90	19	13	3
Toplam	465		468	

Ana ve babaların öğrenim düzeyleri iki grupta yığılmış bir dağılım gösteriyor. Anaların % 37'si «okur-yazar veya ilkokul mezunu», % 26'sı ise Lise ve Dengi okul mezunu» olmak üzere, iki yığılma merkezini temsil etmektedir. Bu iki grup, okuldaki öğrencilerin sosyo-kültürel yönden farklı iki gruptan geldiğine işaret etmektedir.

Babalarda ise bu iki farklı grubu % 35 ile «Üniversite veya yüksekokul mezunları» ve % 32 ile de yine «okur-yazar veya ilkokul mezunu» olan aileler temsil etmektedir. Genel olarak, babaların öğrenim düzeyleri eşlerine göre daha yüksektir.

11. Ana-baba Öğrenim Düzeyi Kombinasyonları

Öğrencilerin ana ve babalarının öğrenim düzeyleri yönünden olan bireşimleri tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11 — Ana-Babaların Öğrenim Düzeyi Kombinasyonlarına Göre Dağılımı

Ana ve Babanın Öğrenim Durumu

Ana	Baba	Sayı	%
Okur yazar değil	Okur yazar değil	10	2.13
Okur yazar değil	İlkokul	71	15.13
Okur yazar değil	Ortaokul	6	1.28
Okur yazar değil	Lise ve Dengi	2	0.43
Okur yazar değil	Yüksek	3	0.64
İlkokul	İlkokul	75	16.00
İlkokul	Ortaokul	33	7.04
İlkokul	Lise ve Dengi	32	6.82
İlkokul	Yüksek	30	6.39
Ortaokul	Ortaokul	9	1.91
Ortaokul	Lise ve Dengi	16	3.83
Ortaokul	Yüksek	33	7.03
Lise ve Dengi	Lise ve Dengi	27	5.75
Lise ve Dengi	Yüksek	91	19.40
Yüksek	Yüksek	18	3.84
Ananın Öğrenimi babadan yüksek		7	1.49
Toplam		463	

Öğrencilerin, Ana-babalarının öğrenim düzeyleri kombinasyonları olarak % 19.40 ile ananın lise ve dengi, babanın ise yüksek öğrenim gördüğü aile grubu ilk sırayı almaktadır. Bunu % 16 ile ana ve babanın ilkokul öğrenimi gördüğü aileler ve % 15.13 ile ananın okur yazar olmadığı, babanın okur yazar ya da ilkokul mezunu olduğu aileler izlemektedirler.

Ana-babanın okur-yazar olmadığı aileler ancak %2.13 kadardır. Ananın okur-yazar veya ilkokul mezunu, babanın ise ilk, orta, lise ve dengi okul mezunu veya yükseköğrenim gördüğü aileler toplam olarak % 17.48 kadardır.

Ananın ilkokul mezunu veya okur-yazar, babanın ise ilk, orta, lise ve yüksek düzeyde öğrenim gördüğü aile türleri ise toplam olarak % 36.25'tir. Ananın ortaokul, babanın ise aynı ya da üst düzeyde öğrenim gördüğü aileler % 12.77, ana lise ve dengi baba ise aynı ve daha üst düzeyde öğrenim görmüş aileler %25,15, ana ve babanın yükseköğrenim gördüğü aileler ise %3.84'dür. Ayrıca, eşlerinden ananın, öğrenimi, babadan bir aşama daha yüksek olan %1.49'dur.

Buna göre öğrenim düzeyi yönünden en yaygın aile türü ananın ilk öğrenim ve babanın ise aynı veya daha üst düzeyde öğrenim gör-

düğü ailelerdir. (% 36). İkinci tipik aile türü ise, ananın lise ve den-
gi, babanın aynı ya da üst düzeyde öğrenim gördüğü aile türleridir.

Bulgular Çankaya Lisesinin Sosyo-Kültürel çevre olarak birbi-
rinden oldukça farklı iki aile evreninden öğrenci aldığı göstermek-
tedir.

12. Ailenin Gelir Düzeyi

Ailelerin öğrencilerin algılarına göre saptanan 9 gelir dilimine
dağılımları tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12 Ailelerin Gelir Durumları

Gelir dereceleri	Sayı	%	Sayı	%
Ortanın üstü	9	51	11	
	8	18	4	107
	7	38	8	23.1
Orta halli	6	94	20	
	5	95	21	267
	4	78	17	62.3
	2	31	7	88
Ortanın altı	3	48	10	14.6
	2	31	7	
	1	9	2	
Toplam			462	

Aileler, herbiri üç dereceli olarak **orta**, **ortanın üstü** ve **altı** ol-
mak üzere üç gelir dilimine ayrılmıştır. Ailelerini «Orta halli» olarak
niteleyen öğrenciler % 62.3 kadardır. Gelirleri «Ortanın üstünde olan
lar % 23.1 ve ortanın altında olan aileler ise 14.6 kadardır.

Ailelerin gelir düzeyleri yönünden çoğunluk ortanın 5 ve 6. di-
limlerinde biriktiği görülmektedir.

B. Öğrencilerin Başarı durumları

Öğrencilerin başarı durumları yıl sonunda aldıkları notların aka-
demik ortalamalarına göre saptanmıştır. Akademik ortalamalar **Fen**
(Fizik, Kimya, Matematik, Biyoloji) **Scsyc! Bilimler** (Tarih, Coğrafya,
Jeoloji, Psikoloji, Scsycoloji, Felsefe, Sanat Tarihi, Türkçe vb.) **Yete-**
nek ve Beceri Dersleri, (Müzik Resim, Beden eğitimi) **Yabancı Dil** ve
Genel tüm derslerin akademik ortalaması olmak üzere ayrı ayrı he-
saplanmıştır.

Öğrenciler farklı derslerde aldıkları notların **akademik** ortala-
malarına göre (8) grup içinde sınıflandırılmış, beş farklı ders grubu
için ayrı ayrı yüzdelikler halinde tablo 13'de gösterilmiştir.

Tablo 13. Öğrencilerin Farklı Ders grubundaki Akademik ortalamalarına göre yüzdeler olarak dağılımı.

Öğrencilerin akademik ortalamaları	Fen ders grubu %	Sosyal bilgiler ders grubu %	Beceri ve yetenek ders grubu %	Y. dil dersi %	Genel A .O %
9.00 ve yukarı	0.7	3.7	12.1	6.0	0.7
8.00-8.99	2.3	7.9	26.3	5.3	3.5
7.00-7.99	5.7	23.6	41.3	5.5	7.9
6.00-6.99	12.2	45.1	15.2	11.5	21.3
5.00-5.99	36.7	16.9	3.7	43.9	50.7
4.00-4.99	30.5	2.5	0.4	10.6	13.7
3.00-3.99	9.2	0.5	0.7	8.8	1.8
2.99 ve aşağı	2.5	—	0.2	8.3	0.5
Öğrenci sayısı	433	433	433	433	432

(1) Öğrencilerin fen dersleri akademik ortalamalarının %36.7'si Beşli aralığa düşmektedir. Çokluk bakımından % 30.5 ile ikinci sırayı olan dördü aralıkla birlikte, öğrencilerin % 67.2'sinin fen, akademik ortalamaları 4.00-5.90 arasına düşmektedir. Fen akademik ortalamaları 6.00 ve daha yukarı olanlar % 20.9; ve daha aşağı olanlar ise % 11.7 kadardır. Fen dersine ilişkin notların genellikle çok düşük olduğu görülmektedir. Ayrıca akademik ortalamaların % 42.2'si kalır notlar sınırı içindedir.

(2) Sosyal Bilim derslerinde akademik ortalamaların birikimi % 45.1 ile altılık not aralığındadır. Birikimde, ikinci sırayı % 23.6 ile yedilik not aralığı almaktadır. Sosyal Bilimlere ilişkin ortalamaların % 68.7'si, 6. 00-7.99 arasına düşmektedir. Notların % 11.6'sı sekiz ve daha yukarıdadır. Notların ancak % 3'ü kalır notlar dilimindedir.

(3) Yetenek ve «Beceri» dersleri grubuna Beden Eğitimi, öğrencinin seçimine göre resim veya müzik dersleri dahil edilmiştir. Yetenek derslerine ilişkin akademik ortalamaların % 41.3'ü yedilik aralıkta birikmiştir. İkinci sırayı % 26.3 ile sekizlik not almaktadır. Tüm yetenek dersleri ortalamalarının % 98.7'si geçer notlarda toplanmaktadır.

(4) Yabancı dil notları oldukça geniş bir dağılım göstermektedir. Yabancı dil için en yüksek frekans, % 43.9 ile beşli not aralığındadır. Notların % 27.7'si KALIR notlarda, % 72.3'ü GEÇER notlarda birikmiştir. Kalır notlardaki birikme yönünden yabancı dil, fen derslerinden sonra ikinci sırayı almaktadır.

(5) Öğrencilerin genel akademik ortalamaları tüm derslerde gösterdikleri başarının bir ölçütüdür. Buna göre öğrencilerin % 50.7'si

yaklaşık yarısı, 1-10 üzerinden verilen not sistemine göre, beşlik başarı düzeyi göstermişlerdir. Akademik ortalamasının % 89.7'si 4.00 ile 6.99 arasında biriktir. Kalan not ortalamalarının % 12.1'i yedi ve daha yukardaki not aralıklarına %2.3 ise 2.99 ve daha aşağı olan not dilimlerine düşmektedir. Tüm ortalamaların % 84'ü geçer not, % 16'sı ise kalır not aralıklarında toplanmıştır.

C. ÖĞRENCİLERİN YIL SONU GEÇME-KALMA DURUMLARI

Bu bölümde öğrencilerin yıl sonu doğrudan geçme, kurul kararı ile geçme, tamamlama, bütünlemeyle, borçlu geçme, kalma ve okuldan ayrılma gibi durumlara ilişkin veriler yer almaktadır.

Öğrencilerin geçme-kalma durumları Tablo 14'de gösterilmiştir.

Tablo 14. Öğrencilerin yıl sonu itibariyle geçme-kalma durumları

Geçme-kalma durumu	Sayısı	%
Doğrudan geçenler	137	30.0
Kurul kararı ile geçenler	120	26.0
Tamamlama ile geçenler	39	8.0
Bütünleme ile geçenler	36	7.7
Borçlu geçenler	32	6.9
Kalanlar	69	15.0
Ceza ile okuldan uzaklaştırılanlar	27	4.8
Tasdikname ile okuldan uzaklaştırılanlar	22	0.2
Toplam	462	

Yıl sonunda % 30'u doğrudan, % 26'sı öğretmenler kurulu kararı ile olmak üzere, toplam % 56'sı Haziran döneminde sınıflarını geçmektedirler.

Geriye kalan % 44 oranındaki takıntılı durumdaki öğrencilerin % 8'i akademik yıl bitiminde yapılan **tamamlama kursları** sonunda geçmektedir. Bunlar da bir bakıma Haziran'da sınıf geçene dahil edilebilir. Böylece öğrencilerin % 64'ü **temmuz** ayı sonuna kadar sınıf geçmiş olmaktadır. Eylül ayında, yapılan **bütünleme** sınavı ile geçenler % 7.7 ve **Borçlu** geçenler ise % 6.9'dur. Öğrencilerin yaklaşık % 71 kadarı bir akademik yılın sonunda sınıflarını geçmektedirler.

Yıl içinde öğrencilerin % 5 kadarı tasdikname ile, % 2 kadarı ise okuldan uzaklaştırma cezası olarak, okuldan ayrılmaktadır. Toplam öğrenci sayısının % 15'i ise birkaç dersten sınıfta kalmakta, bulunduğu sınıfı tekrarlamaktadır. Kalanların kişi olarak sayısı 69'dur. Bu öğrenciler yaklaşık iki dershanenin öğrenci kapasitesi kadardır.